

Zápis ze 7. zasedání

Výboru pro strategické řízení a implementaci principů udržitelného rozvoje Rady vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR)

21. dubna 2016, Strakova akademie, místnost „Starý tiskový sál“

Přítomné členky a přítomní členové výboru

Veronika Bajgarová (MZV), Tomáš Bezouška (AK ČR), Igor Hartmann (MMR), Jiří Hrbek (ČSÚ), Anna Kárníková (ÚV ČR), Jan Kovanda (COŽP UK), Pavlína Kulhánková (MPO), Petr Lebeda (Glopolis), Jiří Markl (MV), Bedřich Moldan (COŽP), Přemysl Pergler (PUR), Marie Petrová (MŽP), Lukáš Pítr (MF), Martin Polášek (ÚV ČR), Martin Potůček (CESES UK), Jakub Rudý (ÚV ČR), David Škorňa (MMR), Pavel Šremer (STUŽ), Petr Švec (NSZM)

Program zasedání

- 1) Diskuze k podkladovému materiálu pro kulatý stůl k prioritní oblasti ČR 2030 č. 3: Vládnutí
- 2) Diskuze k principům a nástrojům udržitelného rozvoje
- 3) Různé

Seznam příloh

- 1) Podkladový materiál k prioritní oblasti č. 3: Vládnutí

Bedřich Moldan (COŽP) přivítal přítomné členky a členy Výboru pro strategické řízení a implementaci principů udržitelného rozvoje a zahájil zasedání. Navržený program zasedání byl Výborem přijat.

K bodu programu č. 1: Diskuze k podkladovému materiálu pro kulatý stůl k prioritní oblasti ČR 2030 č. 3: Vládnutí

Martin Polášek (ÚV ČR) na úvod stručně představil předložený podkladový materiál, který je k zápisu přiložen jako příloha č. 1. Příprava dokumentu stála na několika základních principech. Jedním z hlavních z nich je předpoklad, že „udržitelné vládnutí“ neobsahuje jen administrativně-regulační stránku, která je spojitelná s veřejnou správou, ale má i rozměr demokraticko-konstituční. To se odrazilo ve struktuře dokumentu i strategických cílů. To, že je více cílů zaměřeno na administrativně-regulační oblast, je dáno skutečností, že dokument má sloužit pro práci veřejné správy.

Anna Kárníková (ÚV ČR) doplnila informace o tom, jak bude předložený dokument využit. Podklad bude v předložené podobě rozeslán účastníkům a účastnicím kulatého stolu, který se koná 5. května 2016. Přípomínky a náměty sesbírané na zasedání Výboru budou spolu s těmi z kulatého stolu zapracovány do další verze dokumentu, která svou podobou již bude odpovídat prvnímu draftu kapitoly Vládnutí dokumentu ČR 2030. Souhrnný draft ČR 2030 bude odeslán 15. června 2016 členům a členkám Rady vlády pro udržitelný rozvoj jako podklad pro jednání RVUR plánované na 28. června 2016. Před odesláním draftu do RVUR bude text kapitoly Vládnutí ještě projednán v tomto Výboru.

Hlavní body diskuze:

Martin Potůček (CESES UK) označil dokument za inspirativní a ocenil některé konkrétní aspekty, jako je rozpracování deliberativní a participativní dimenze vládnutí. Na druhou stranu v materiálu některé aspekty postrádal. Za prvé schází rozpracování strategické dimenze vládnutí na exekutivní úrovni. Dále postrádal zaměření na spolupráci mezi veřejným a soukromým sektorem. Kromě toho vidí jako slabinu nedostatečné rozpracování konceptu demokracie jako takové. Materiál pracuje s dimenzemi deliberace a participace, ale chybí dimenze přímé demokracie a korporativní demokracie. Má-li být koncept efektivně uplatněn, nemohou být tyto jeho složky ignorovány. V případě zájmu je ochoten zaslat k řečenému i písemný podklad.

Jan Kovanda (COŽP) se vyj

dřil k předloženému znění strategických cílů, které jsou podle jeho názoru formulovány příliš široce a zahrnují vždy velmi obsáhlé množství aspektů dané problematiky. Strategický cíl č. 3 navíc zahrnuje dvě zcela odlišné věci. To je problém především z hlediska vzniku monitorovacího rámce. Indikátorů pro měření všech aspektů by bylo potřeba neúměrné množství, řada indikátorů by se musela navrhovat zcela nově, chyběla by data a podobně.

Zároveň uvedl, že celý materiál považuje pořád za spíše odborné pojednání, než text strategického dokumentu. V této souvislosti apeloval i na užší koordinaci vzniku jednotlivých kapitol, aby jejich výsledné znění bylo vzájemně kompatibilní.

Anna Kárníková (ÚV ČR) reagovala s tím, že v rámci finální redakční úpravy, na kterou je vyčleněno dostatečné množství času v harmonogramu práce, dojde k úpravám jednotlivých kapitol tak, aby byly jazykově i formálně jednotné. K poznámce směrem k formulaci cílů uvedla, že kapitola Vládnutí se svým charakterem od ostatních kapitol odlišuje. Odlišné jsou tedy podle ní i nároky na podobu strategických cílů a indikátorů. Kapitola se aktuálně snaží zachytit komplexní pohled na strategické a dlouhodobě udržitelné vládnutí. V rámci široce formulovaných cílů je dále možné přicházet s jednotlivými aktivitami, které již budou úžeji vymezené a snáze monitorovatelné.

Jiří Hrbek (ČSÚ) podpořil vystoupení J. Kovandy a apeloval na měřitelnost strategických cílů. V opačném případě se může stát, že z celého strategického cíle budou měřeny jen některé aspekty, což by bylo pro celý monitorovací proces problémem.

Bedřich Moldan (COŽP) označil tuto připomínku za velmi vážnou, zároveň zdůraznil, že komunikace mezi strategickými cíli a indikátory musí být oboustranná, aby nedošlo k tomu, že vzniknou neměřitelné cíle, ale na druhou stranu ani k tomu, že jako cíl bude stanoveno pouze to, co již umíme měřit.

Pavel Šremer (STUŽ) pochválil obecnou část předloženého dokumentu, ale rovněž se vyjádřil kriticky k formulacím strategických cílů. Navíc se domnívá, že formát kulatého stolu, který se bude konat 5. května, nenabízí dostatek času a prostoru k prodiskutování strategických cílů, ty by tedy měly být otevřeny další diskuzi i po konání kulatého stolu. V materiálu postrádá bližší popis politického cyklu a regulačního cyklu Evropské unie.

K části principy a nástroje udržitelného rozvoje uvedl, že je považuje za příliš obecné a tedy neuchopitelné. Navrhnul, aby ty principy, které budou pro ČR 2030 vybrány, byly jednotlivě opatřeny konkrétními vícekritériálními otázkami, které budou specifikovat význam a užití těchto principů.

Pavína Kulhánková (MPO) ve svém příspěvku upozornila především na formulaci strategických cílů, které v předložené verzi obsahují i návrhy konkrétních kroků a nástrojů. Strategické cíle musejí být obecnější, je třeba je očistit a jejich další rozpracování vyčlenit do nižší úrovně.

Jiří Markl (MV) poděkoval za to, že v určité míře byly v dokumentu zohledněny i poznámky Ministerstva vnitra. Nicméně stále se jedná z pohledu MV spíše o teoretické pojednání, než strategický dokument. Dokument hovoří o tom, co by se mělo či nemělo dělat, chybí však konkrétní popis jak. Kvůli čtenářské využitelnosti by v úvodu ocenil také jednoznačnou a srozumitelnou definici toho, co vlastně udržitelné vládnutí je. Rovněž se přidal k apelu na úpravu formátu strategických cílů. V celé kapitole by uvítal také větší důraz na profesionalitu státní správy, ta je zatím potlačena na úkor participace a deliberace.

David Škorňa (MMR) vyjádřil názor, že text by měl být rozdělen na obecnější část, která by se dala využít při formulování části ČR 2030 k principům, a to až do popisu implementace daných principů dobrého vládnutí, a druhou část, ve které by se již dalo najít konkrétní zadání pro nositele agend souvisejících s vládnutím (typicky např. Ministerstvo vnitra). V současné podobě je totiž text pro budoucí gestory neuchopitelný a to nejen na úrovni konkrétních kroků v horizontu do deseti let, ale i na úrovni systémových strategických cílů.

Také se přidal k názoru, že strategické cíle je potřeba přeformulovat. Dále upozornil na to, že ve sběru tezí k rozvoji ČR, ze kterých se při tvorbě kapitoly Vládnutí vycházelo, se sešly i velmi konkrétní teze, které v současné verzi textu nevidí. Bylo by tedy vhodné se k těmto tezím vrátit a v textu je znovu více reflektovat. Na závěr uvedl, že v materiálu výrazně postrádá provazby na rozpočet – nedostatečná nebo žádná vazba strategického plánování na rozpočet je jedním ze zásadních nedostatků české státní správy – a elektronizaci jako klíčový aspekt pro zvýšení efektivity veřejné správy.

Martin Polášek (ÚV ČR) uvedl, že připomínky, které v diskuzi zazněly, se podle něj dají shrnout do tří okruhů. První směřuje k úrovni obecnosti, druhý okruh směřuje k tomu, jestli konkrétní příklady mají sloužit skutečně jen jako namátkou vybrané ilustrativní příklady, nebo mají být vytvořeny výčty všech příkladů, které k danému problému patří. Třetí okruh pak směřuje k otázce propojení cílů a indikátorů, respektive nakolik musí být toto propojení přímé.

Jiří Hrbek (ČSÚ) v diskuzi vyjádřil názor, že cíle bez indikátorů být mohou, musí to však být předem a jasně deklarováno.

Pavlaína Kulhánková (MPO) k otázce obecnosti uvedla, že především je důležité, aby byla její míra nastavena stejně pro všechny části ČR 2030.

Igor Hartmann (MMR) za nejdůležitější označil otázku, která by měla třem výše uvedeným předcházet, a sice jak text rozdělit, aby bylo jasné, kde jsou zachyceny principy a kde věcné priority. **Bedřich Moldan (COŽP)** v této souvislosti uvedl, že základní principy platné pro celou ČR 2030 by měly být obsaženy v úvodu, nebo preambuli.

Veronika Bajgarová (MZV) souhlasila s tím, že v preambuli by měly být zachyceny skutečně obecné principy, které budou aplikovatelné ve všech kapitolách. Co se týče obecnosti samotné kapitoly Vládnutí, je jistě třeba zachovat její koncepční charakter, na druhé straně je ale potřeba vyhnout se přílišné akademičnosti, která je největší slabinou předložené verze. Rovněž ji chybí časový a implementační rámec, který by státní správě v budoucnu poskytl vodítko k tomu, jak s kapitolou naložit.

Jiří Markl (MV) se vyjádřil k otázce, jestli má kapitola Vládnutí obsahovat kompletní výčty, nebo ilustrativní příklady s tím, že sám se přiklání k druhému. Stanovit kompletní výčet ani nepovažuje za možné. Při uvádění ilustrativních příkladů je však třeba dbát na to, aby byly na stejné úrovni a srovnatelné.

Anna Kárníková (ÚV ČR) na závěr specifikovala, jakým způsobem se k tomuto podkladu mohou vyjádřit další výbory RVUR. První možností je účast členek a členů výborů na

plánovaném kulatém stole. Druhou možností je domluvit s konkrétním výborem rozeslání a komentování materiálu elektronicky.

Petr Lebeda (Glopolis) se dotázal, jakým způsobem bude probíhat další práce na materiálu k principům udržitelného rozvoje.

Anna Kárníková (ÚV ČR) odpověděla, že náměty a připomínky k původnímu materiálu, které byly doručeny Oddělení pro udržitelný rozvoj, budou zpracovány tak, aby výsledný text obsahoval mnohem menší množství principů a dal se využít v preambuli a na druhé straně vznikly principy pro kapitolu Vládnutí.

Veronika Bajgarová (MZV) doplnila, že vytčení souhrnu základních principů celého dokumentu do preambule je důležité i pro prezentaci České republiky na různých mezinárodních fórech, kde se dá díky nim srozumitelně komunikovat přístup ČR.

Pavína Kulhánková (MPO) se na závěr zeptala, co se vlastně od Rady vlády pro udržitelný rozvoj na jejím zasedání očekává – bude draft brát na vědomí, nebo ho bude schvalovat? Tato otázka je důležitá, protože obě možnosti znamenají jiný přístup k formulování připomínek. Pokud bude RVUR materiál schvalovat, je nutné, aby byly sesbírány připomínky za celý resort.

Bedřich Moldan (COŽP) upřesnil, že tato otázka bude ještě předmětem diskuze v Řídícím výboru RVUR a v dostatečném předstihu před jednáním RVUR zodpovězena.

K bodu programu č. 2: Diskuze k principům a nástrojům udržitelného rozvoje

Diskuze k tomuto bodu proběhla v rámci diskuze k bodu č. 1.

K bodu programu č. 3: Různé

V tomto bodu programu nebylo nic vzneseno.

Zapsal: Jakub Rudý

Počet stran: 4

Počet příloh: 1